

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/284/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114202997
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114202997.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Mariany Muránskej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobkyne P. Q., nar. X.X.XXXX, bytom Y., D. Y. XXXX/XX, právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému Profi Credit Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO 35 792 752, zastúpený AK JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubáňiho 16, Bratislava o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky a vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu v Prešove, č.k. 20C 39/2014-118 zo dňa 5.9.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania vo výške 94,15 eur, ktoré je povinný zaplatiť žalovaný na účet právneho zástupcu žalobkyne JUDr. Igora Šafranka, advokáta, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil, že poplatok 120,58 eur, ktorý dojednáva žalovaný so spotrebiteľmi spočívajúci v možnosti odkladu splatnosti maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 120,58 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Zaviazal žalovaného nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 572,8 eur, ako trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu žalobkyne JUDr. Igora Šafranka, advokáta do 3 dní od právoplatnosti svojho rozhodnutia.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že považoval zmluvný vzťah za vzťah spotrebiteľský. Z formy a obsahu zmluvy bolo zrejme, že sa jedná o tzv. formulárovú zmluvu, ktorej pre tlač formulára ma žalovaný už pripravenú a dopisoval do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa žalobkyne, ktorá obsah tejto zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohla ovplyvniť. Spotrebiteľská zmluva však nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ takéto podmienky sú v zmluve zakotvené, tieto sú neplatné. Z karty klienta vyplynulo, že žalovaný pri poskytnutí úveru okamžite stiahol žalobkyni poplatok vo výške 120,58 eur, čo predstavovalo viac ako 14 % z poskytnutého úveru a to bez ohľadu na to, či žalobkyňa túto službu využije alebo nie. Takáto dohoda podľa názoru súdu spôsobila hrubú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami účastníkov v neprospech spotrebiteľa. Žalovaný síce namietal, že zmluvná podmienka by mala byť vylúčená zo súdnej kontroly, pretože bola individuálne dojednaná. Takýto záver však nebolo možné prijať po výsluchu svedka, obchodného zástupcu žalovaného. Dohoda o poskytnutí služby sa totiž uzatvárala v každej zmluve o revolvingovom úvere. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR pod sp. zn. 33Cdo 1956/2007, kde sa konštatovala situácia, kedy primárnym cieľom účastníka zmluvy nebolo zabezpečiť si službu, možnosť odkladu splátok pri splácaní úveru, ale uzavrieť priamo úverovú

zmluvu. Ďalšia námietka, ktorú žalovaný uviedol pri vyjadrení vo veci samej, že odplata je cenou plnenia a nepodlieha súdnemu prieskumu, tu súd prvého stupňa vychádzal z toho, že sa posudzuje nie cena, teda jej výška, ale celá táto dohoda, ktorá spočíva v tom, že spotrebiteľ má platiť za niečo čo mu nie je dodané. Celá táto dohoda sa teda posúdila komplexne a podmienka, že má uhradiť vopred za službu, ktorú žalobkyňa nevedela, či ju vôbec využije, považoval za neprijateľnú práve pre hrubý nepomer medzi právami a povinnosťami účastníkov. Keďže úhrada bola ihneď pri poskytnutí úveru stiahnutá žalobkyňu, čo vyplýva z histórie platieb klienta, považoval nárok žalobkyne za bezdôvodné obohatenie a vyhovel žalobe.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Žalovaný vo svojom odvolaní uviedol, že sa súd prvého stupňa dostatočným spôsobom nezaoberal právnou argumentáciou, ktorú uviedol vo svojom vyjadrení k žalobe. Súd prvého stupňa sa vôbec nevyporiadal vo svojom rozhodnutí s argumentáciou, že protiplnením za službu, ktorú žalovaný poskytol za úplatu žalobkyne bolo právo na odklad splatnosti splátok a toto právo sa nadobúda už samotným uzavretím dohody o poskytnutí takejto služby. Tiež nie je preskúmateľné z rozhodnutia súdu prvého stupňa, prečo takáto dohoda nespôsobuje žiadnu nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Nevyplývalo z konania a súd sa s tým dostatočne nevyporiadal, že poskytnutie úveru nebolo podmienené touto dohodou o poskytnutí služby. To, že sa k tomu vyjadril pracovník, ktorý bol bývalým zmluvným pracovníkom žalovaného ešte neznamená, že skutočne možno takto jednoznačne uzavrieť túto okolnosť dohody. Išlo o pracovníka, ktorý bol bývalým pracovníkom žalovaného a pre porušenie zmluvných vzťahov došlo k výpovedi zo zmluvy o spolupráci medzi žalovaným a týmto svedkom. V rozpore s odôvodnením tohto rozsudku je konštatovanie súdu prvého stupňa, že poplatok, ktorý sa dojednáva pri možnosti odkladu splatnosti je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, na druhej strane súd prvého stupňa konštatuje, že posudzoval dohodu vcelku a dospel k záveru, že táto dohoda je neprijateľná zmluvná podmienka. Podľa § 118 ods. 1 OZ je zrejme, že predmetom právneho vzťahu môže byť aj právo a v podstate každá služba predstavuje právo na plnenie od protistrany. Z toho nie je zrejme, prečo by takáto dohoda mala spôsobovať hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi účastníkmi konania. Závery súdu prvého stupňa o neposkytnutí protiplnenia sú minimálne predčasné a nesprávne. Z napadnutého rozsudku nevyplýva jediný argument, ktorý by sa súd v tomto smere vôbec vypořiadal podaním žalovaného, ktorý tvrdil, že protiplnením je práve právo na odklad splátok. Ide preto nie len o porušenie práva žalovaného na to, aby sa jeho tvrdeniam ako účastníkmi konania súd, ktorý koná vo veci vypořiadal, ale spochybňuje to aj úplnosť a správnosť právnych záverov. Zo žiadneho ustanovenia regulujúceho spotrebiteľské právne vzťahy a ani z napadnutého rozsudku nevyplýva, kedy by spotrebiteľ nemohol za kúpu službu platiť vopred. Žiaden zákon neupravuje právo na odklad splatnosti splátok. Veriteľ nie je povinný meniť splátkový kalendár počas trvania zmluvného vzťahu. Preto navrhol zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa a vrátiť vec na ďalšie konanie, resp. vyhovieť návrhu alebo zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa. Z obsahu odvolania žalovaného vyplývalo, že nie je mu známe ako dohoda o odklade splátok môže spôsobovať nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa. Dohoda o poskytnutí služby je zmluvná podmienka, ktorá nie je individuálne dojednaná a zámerom žalobkyne nebolo ísť do zmluvného vzťahu so žalovaným kvôli tejto dohode. Úver bol poskytovaný tak, že pri podpise už bol ponížený, a teda poskytnutím na účet žalobkyne bol už ponížený o sumu uvedenú v tejto dohode bez nároku na jej vrátenie. Dokonca nebolo dôležité, či túto službu využije alebo nevyžije. Žalobkyňa v čase uzavretia zmluvy mala 62 rokov a bola dôchodkyňa. Z čl. 8.2 tejto zmluvy vyplývajú zakotvené podmienky, kedy možno požiadať o odklad splátok predovšetkým z dôvodu dlhodobej práceneschopnosti, ktorá trvá dlhšie ako 3 týždne pričom musí o tom dlžník predložiť veriteľovi lekárske svedectvo. Ešte to môžu byť aj prípady, kedy je v evidencii o uchádzačov o zamestnanie skoční pracovný pomer a tieto dokumenty je potrebné preukázať, pritom nesmie uplynúť doba dlhšia ako 2 mesiace. Dlžník je oprávnený požiadať o odloženie splátok poskytnutého úveru aj v iných prípadoch, ale tento odklad je podmienený schválením zo strany veriteľa. Poplatok je vlastne len vyústením dohody, za ktorú musí zaplatiť spotrebiteľ, či ju využije alebo nie a dokonca nie je použitý na prípadne započítanie do dlžných splátok, ale ide o poplatok, ktorý bez ďalšieho nemá vplyv na plnenie z poskytnutého úveru vrátane tejto sumy. Potom aj pracovná neschopnosť posudzovaná v čase, kedy vlastníkom zmluvy je starobný dôchodca je absolútna, vychádzajúc z pojmov používaných v zákone o sociálnom poistení č. 461/2003. Je tiež na pováženie a úvahu súdu, čo by viedlo žalobkyňu k podpisu tejto dohody, ak by mala

vedomosť o tom tak, či tak musí dlh v celom rozsahu splatiť vrátane poplatku, ktorý bol ihneď zrazený z jej úveru. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutia rôznych súdov, napr. Krajského súdu v Prešove 7Co 220/2014, Krajského súdu v Banskej Bystrici 14Co 321/2012. Z uvedených dôvodov navrhla žalobu potvrdiť ako vecne správnu a priznať aj náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd prejednal rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v § 212 ods. 1, 2 O.s.p., a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Na týchto skutkových a právnych zisteniach sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Z obsahu spisu vyplynulo, že účastníci uzavreli dňa 7.12.2012 zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyne úver vo výške 840 eur. Súčasťou zmluvy bola v bode 8.1 dohoda o poskytnutí služby, ktorou je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť až po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odplatu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru na základe žiadostí a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu

a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splátok vo výške 120,58 eur

b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 62,64 eur.

Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť k čomu dlžník udeľuje veriteľovi súhlas. Ďalej v bode 8b písm. j/ tejto zmluvy sú uvedené okolnosti, kedy je možné požiadať o odklad splatnosti úveru, z akých dôvodov s tým, že táto žiadosť musí byť doručená veriteľovi. Z karty žalobkyne bola z poskytnutého úveru 840 eur vyplatená len suma 719,42 eur.

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods.3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- q) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi.

Podľa § 153 ods.1 O.s.p., súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Podľa § 153 ods. 4 O.s.p., ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd

uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s "ratio legis" zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar. vl. 87/1995 Z. z.). Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Neprijateľnú zmluvnú podmienku súd nemodifikuje. Nič by neodradzovalo nečestného dodávateľa od pokračovania v používaní neprijateľnej zmluvnej podmienky, keďže by súd zmenou zmluvnej podmienky vlastne udržiaval nečestnú obchodnú prax (pórov, rozsudok Súdneho dvora vo veci C-618/10). Za neprijateľnú podmienku sa považuje aj ustanovenie úverovej zmluvy, ktoré veriteľovi umožňuje inkasovať prvú splátku a poplatok už pri poskytnutí úveru. (rozsudok Krajského súdu Prešov z 21.novembra 2012, sp. zn. 18Co 109/2011).

Z týchto dôvodov považoval odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa za vecne správne a ako také ho potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.. Keďže žalobkyňa bola úspešná v odvolacom konaní a žalovaný nemal úspech, priznal úspešnej účastníčke náhradu trov odvolacieho konania. Trovy pozostávali z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 z hodnoty sporu 120,58 eur, 88,11 eur a režijný paušál 8,04 eur podľa § 14 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.